2 Pita
2 Pitalo Mande Tabango

Pitando nga so uyi elayayiga nga nakangolo, oni simoo bale nowoondoyemo hamoo tetoni, sungo sungo oolootenggoku, ngulo suleyoyunowolo.

Nga bukga ngalo mande gumgum oolooteku, ngu ngandilo:

Kambayeloyingo mande. 1:1-2.

Anutndo ngu noole enengo elo logoyelootoni, eneya oluweloyi, ngulo enendo ngu yoyokootoyiga tunootewolo. 1:3-15.

Ingondudu eyingo oni, ngulo mandeye (Propet), ko, Anutlo sulena oni Yesus Kristusndo ngu, hamoo oolengo ete. 1:16-21.

Etuyeloyingo oni ebe ganagana, ngulo ingondale teyi. 2:1-22.

Yesus ko ootookooyingo, ngulo mandeni. 3:1-18.

Kambayeloyingo Mande

1 No Sayimon Pita, Yesus Kristus, ngulo Aposel, enengo sulena oni kilalongo. Nondo nga mandega nga nakangolo, ye Yesus Kristusno nowoondoyemo hamoo teyingo oni simoo baleno yunooteno. Yesus Kristus, ngu yengo Anut, ko ene Anutndo suleyootoni, yengo mbumbuwayemonggo ko yoyoweloyi oni ngu! Yesusndo enengo ingonduduni, gome

nenengo, ngundo ngandilo ingowolo. Yengo
nowoondoyemo hamoo teyingo, gome ngu tetoyi,
ngu noolengo nowoondonayimo hamoo teyingo,
eneno tetooye, ngu ngundilo nangge, no elo
ingowolo.
2 No Anut, ko Yesus, noolengo Oo Bidodo Sem-
buli Sembunayi, nguno yemboongetoowe, Anut-
ndo oni simoo bale hoolooweyelootoni, gengo in-
gonduduge damoningge nowoondoyemo ngundo
yeni hangetoni, ngulo ene gome oolengo ingolo,
yade yade oololo, ulungga tunootewa, ngundilo
yemboongewolo. Ene ngundilo tetoyi ngu, asa,
Anut enengo sumangeni ayibini ngu suwoo su-
woo ye yunootoni, yengo nowoondoyemo yeni,
hangelo oolewa.

Anutndo, Noole Enengo Logoyelowo

3 Yo, Anut, ngulo yanggangonidodo, ene enengo
ingondudu gome oolengo noole yunolo, ko
ene noole sugi sugi keda oluweloyi yunowoku
ngu, nguno noole Anutlo damonimo oluwato.
Enengo dulidalini ko enengo damoni nenengo,
ngunonggo, ene noole negoyelolo, noole enengo
elo yoyeni tunootewolo.
4 Yo, Anutndo enengo yanggangoni ulungga,
nguno ngu, ene kumana gomengga noole yunow-
elo elo gosiyowolo. Ene noole hoolooweyeloyim-
bolo mande gosiyowoku ngu, noole sugi sugi keda
oluweloyi yolo, ko enengo damoni nenengo ngu
yowato. Noole oo ngundilo yootooye, asa, noole
enengo damoni gome, ngu keyolo yade yade
oololo yomukowato. Ngulo ngu, noole mete oo

kenomayingoweloyi damoni biyomi, ko nowoon-
donayi mbumbuwano soleweloyi damoni nguno,
oni simoo baledo melako, ngano tetenggoku, ngu
dagawato.

5-7 Ngundilo ngulo, ye kuli, Kristus Yesus
nowoondoyemo hamoo tewonggoku, ngulo da-
moniye gome telo, ngunonggo suleyolo, win-
dawinda damoni, ngudodo kini. Damoniye
gomengga, nguno ngu, Anutlo damoni gomengga,
ngulo ingondudu ulungga yolo soweyowanggo.
Enengo ingondudu ulungga yoweloyi damon-
ingga ngu, ngundo goweye gome sobowooweloyi
damoningga ngu soweyowanggo. Goweye gome
sobowooweloyi damoningga, nguno ngu yang-
gango dikalo, kowuli koolowooweloyi damon-
ingga, ngu soweyowanggo. Yanggango dikalo,
kowuli koolowooweloyi damoningga, nguno ngu,
ye damoni nenengo ngu Anutndo yeya tey-
ilo ingooteku, ngu damoningga ngu sowey-
owanggo. Anutlo damoni elo keyoweloyi damon-
ingga, nguno ngu doboo yeweloyi damoningga,
ngu soweyowanggo. Doboo yeweloyi damon-
ingga, nguno ngu, oni gidalegano nowoondoyi
teweloyi damoningga, Anutndo yengo nowoon-
doyi yunowoku, ngu damoningga, ngundilo su-
leyowanggo. Nga oo nga, ngu bidodomo, ye komo
ko yanggango telo, keyowanggo.

8 Ngu damoni gome, ngu yengo nowoon-
doyemo oodoni, ngu damoningga, ngu yengo
endeyoyingomo ulungga tunootetoni ngu, asa,
ngundo ngu nowoondoyemo etuyelolo, Oo
Bidodo Sembuli Sembunayi, Yesus Kristuslo
damoni, ngu gome watayi telo ingowanggo.

Ndawugalo ngulo, yengo endeyoyingo, ngu engge
gome oolengo enggete.
9 Ngu oni gula, ene damoni gome, ngu eneno
ma oodoni ngu, asa, enengo endeyoyingo damoni
biyomi, ngundo ngu, oni simoo bale etuyelolo,
ngu oningga ngu, ene Yesusno newendemo
hamoo ma tewolo, elo ingowanggo. Yo, ngundilo
oningga ngu, ene Yesusndo ko ulungga, enengo
mbumbuwa teyingo, ngu andangeyunolo, yeni
namboyi tunootewoku, ngu ene kapengo yewolo.
Ngundilo oni ngu, ene doongeyi kilingo yeyingo
ngundilo, ngulo ngu, ene oole gome ma kenolo,
nguno solewelo ngundilo.
10 Ariya, ye Kristen dobooguline, ye damoni
biyomingga, ngundilo ma tewelo. Kini, ye komo
ngandiya teyi: Anutndo ye kuli negoyelowoku
ngu, ye enengo elo soleyelolo, sunggi yewolo.
Ngundilo ngulo, ye komo Anutlo damoni suwoo
suwoo keyolo, ngundilo nangge, ye enengo man-
deni, hamoo ngu nowoondoyemo hamoo teyi.
Ene yendo damoni metemi bidodo ewonoku, ngu
ngundilo tewanggoku ngu, asa, ye mbumbuwano
ma solewanggo.
11 Ene yendo ngu damoni gome ngu key-
ootenggoku, ngulo Anutlo oole gome, nguno oliyi.
Oode, kumoowanggoku naluno nguno, ye ngu
Sambo endega, ngu noolengo Oo Bidodo Sembuli
Sembunayi, ko noole ko yoyoyingo oni, Yesus
Kristus, ngundo endega enengo oni simoo bale
sobowooteku, ye nguno ulo, sugi sugi oluwanggo.
Yo, ye Anutlo Sambo endemo, ooletoyi, Yesus
enengombo, yeya oni oni telo ewa. Gowugowu-
longo! Ye ngano ombuya, noya oliyi! Elo ewa.

12 Ariya, ngu hamoo, ye komo ngu oo ngulo
kuli ingolo, ngulo ngu ye mande hamoo ngu kuli
yolo, ko yengo nowoondoyemo hamoo teyingo,
nguno yanggango dikawonggori. Ene nondo nalu
logowoolo, yengo ingonduduye ngu ko yokutu-
woolo, yanggango yunowelo ko eteno.
13-14 No ingootenoku ngu, nalu bodaga nangge
ngu, no gowenengga nga, ngu yokowano.
Noolengo, Oo Bidodo Sembuli Sembunayi,
Yesus Kristus, ngundo ene, nono ngu ooga yeni
tunootetoni, ngulo kuli ingowono. Ngulo nondo
ingowelo, no nga gowenengga, ngano ootoolo
ngu, no ngu damoni ngu metemi gome, ngu
yengo ingonduduye yokutuwootoowe, ngulo ye
oo ngu nakangowonoku, ye ingondudu ulungga
tewanggo. Ngulo ngu, no nalu bidodomo ngu, no
ko ewano.
15 Ngundilo ngulo, nalu bidodomo, no ko
yanggango telo, yeno eteno. Ngundilo telo, no
kumoowanoku ngu, ye mete nga mande, nga
nakangowonoku ngulo, ye ingondudu telo, nalu
bidodomo mandega nga, ngu ingolo oluwanggo.

Noolendo, Ngu Kristuslo Solu Dulidalini Kenoyingo

16 Noolendo yeno etooye, ye ngu kuli ingolo,
ngulo yanggangoni ngu kenolo ingolo, ngu
noolengo, Oo Bidodo Sembuli Sembunayi, Yesus
Kristus, ngu ko ombuweloyi, ngulo ye kuli
ingowonggori. Yo, ye oo ngu ingowonggoku,
ene Kristuslo mandega nga, ngundo kingo mata
mande oo gula, noolendo elo keyolo, yeno ma
eteto. Kini, noolendo ngu, enengo solu dulidalini

ngu doongenayimbo hamoo kenowootowo.
Ngulo ngu, noole yeno ngu eteto.
17 Yo, noole Yesusdodo pulimo oluwootoku ngu
naluno nguno, Awa, Anut ngundo enengo Sambo
endega dulidali gomengga, ngunonggo meno elo
Yesus oowooyi bingamini, elo okoolo, ewolo. Nga,
ngu nenengo nangone. No enengo gome oolengo
ingooteno. Nenengo nowoondone, ngu enengo
gome tetelo ewolo.
18 Ngu naluno nguno, noole enedodo mela
puli kundingiyi, nguno ootoolo, nguno ngu,
noole noolengombo, Anutlo manggowooga ngu
ingootooye, Sambononggo ngundilo etoni in-
gowootowo.
19 Noole ngu mandega, Anutlo ingondudu
eyingo onindo nakangoyingongga, ngu nooleno
oolooteku, ngu mande ngu bidodo hamoo
nangge. Ye komo gome ingoya, ngu keyoyi!
Yo, oo enendo nakangoyingo, ngundo ye
hoolooweyelootoni, nguno ngu, ye mande ataga,
tunooteteku, ngu wilikowanggo. Ngu hamoo,
ngundi kini, bine? Solu himi gula ooleliko
oolooteku ngu, oni ngu, enengo oole ngu gome
kenolo nguwoole oolouwa. Ngundilo nangge,
Anutlo ingondudu eyingo onikundo mande
ewonggoku, ngu solu himi ngundilo. Ye Anutlo
ingondudu eyingo onikundo mande ewonggoku,
ngu komo gome ingoya, keyoya, ingoya,
yade yade oololo, Yesus Kristus, noolengo Oo
Bidodo Sembuli Sembunayi, ngu ko ombuwaku
nalunimo, ngu oo bidodo kini temukowa. Ngu
naluno, Yesusndo ye hoolooweyelootoni, ye
Anutlo damoni, ngu tunoo oolengo ingowanggo.

Yo, ngu ngandilo tunootewa: Suwoono ooleli
ngu kinitetoni ngu, asa, ngu sengetoni oolelo,
suwoononggo dootu Sambono oodoni, ngu
gome kenowanggo. Ngundilo nangge, Kristus
ko ombuweloyi naluni, ngu ngundilo tunootewa.
20-21 Ye komo ngungga, ngu koleteya ingoy-
ago, Anutlo ingondudu eyingo oni ngu, enengo
ingondudunonggo, nga mande nga ma nakan-
goyingo. Kini, kulimi oni gulado, enengo in-
gondudunimonggo, ene oo kootu tunooteweloyi,
gula ma ewolo. Kini, Yuka Kundingiyi enen-
gombo, oni yokutuyelootoni, mande Anutndo
yunooteku, ngu yootunolo ewonggori.

2

Ebe Ganagana Eyingo Oni, Ngulo Damoniye Biyomi

1 Ene kulimi, Iserel oni kewooloyemo in-
gondudu eyingo oni ebe ganagana, ngudodo
tunootewonggori. Ngundilo nangge, ataga, ngu-
dodo yeno oo etuyeloyingo oni ebe ganagana,
ngundo mande ebe ganagana, elo oluwanggo.
Ene tolige kombitelo, ngunonggo, ene mande ebe
ganagana guladilo guladilo oni yombuliyelowelo
ewanggo. Oo Bidodo Sembuli, Yesus Kristus,
onilo mbumbuwalo kumoolo, ngunonggo, ene ko
uliyelolo yoyoyingo, ene ngu kootu inowanggo.
Ene ngundilo tetoyi ngu, Anutndo sodedo oolengo
oo gumi biyomi yunootoni, oonatewanggo.
2 Ngundilo ngulo, oni ulungga oolengo, ngu
enengo etuyeloyingo oni ebe ganagana, ngulo da-
moniye biyomi oolengo, ngu kenolo keyowanggo.

Ene ngundilo tetoyi, ngulo ngu, oni oowooyingga,
oo biyomi ngu kenolo, ingonduduyemo ngu wi-
likolo, ngulo ene Kristuslo mande damoni hamoo
gomengga, ngulo mande biyomi ewanggo.
3 Ngu oni ngu, ene oo kenomayingoweloyi
oni oolengo. Ngundilo ngulo, ene mande ebe
ganagana ulungga elo, ngunonggo, onilo bobeye
ulungga woosoolo yowanggo. Kulimi oolengo,
Anutndo ombulo, onilo mande, damoni ngulo wi-
likoyelowelo eyingo, ngulo ngu, oni ebe ganagana
ngu, ene komo oonatewanggo.
4 Yo, noole kuli ingootooye, Anutndo oni ebe
ganagana elo, oo biyomi teyingomu ngu wi-
likoyelolo, gumi biyomi yunowalo ingowonggori.
Ndawugalo ngulo, ene kuli, oo ngandilo teyingo:
Kulimi, Anutlo Sambono Engel oni gidalega ngu-
dodo, weti mbumbuwa teyingo, ngulo Anut-
ndo ene mele ulungga biyomi nguno ya biy-
omimo yoyetoni, oolootenggo. Ngu melengga ngu
ooleli biyomi oolengo. Ataga, ene ya biyomimo
oolootenggokuno, ngu wilikoyeloyingo nalungga,
ngu sobowoolo lootenggo.
5 Oni simoo bale kulimi ngudodo, ene kuli, Anut
kootu inolo, ene damoni biyomi ma yokowong-
gori. Kini, ene damoni biyomi, ngundilo tetoyi,
Anutndo sono tuwi ulungga tetoni, nguno oonate-
wonggori. Ene, Nowando ngu, Anutlo mandeni
damoni gome nenengo, ngu oni simoo baleno
wesiyolo ewolo. Ngundilo ngulo, Anutndo Nowa
sobowoolo, ngunonggo Nowa ko simoo bale kan-
degula gidembolo elaya, ngundo nangge, ene
gome oluwonggo.
6 Anutndo Sodom Gomora endemo oni ngu-

dodo, damoniye biyomi oolengo teyingo, ngulo
ngu, ene wilikoyelootoni, oni simoo bale bidodo
yombuliyelowolo. Ende ululu elaya, ngu Anut-
ndo debo yokawolo. Ngu ende elayaga ngu
kingo nomboyi beluwo nangge tewolo. Ngulo
enengo mbumbuwayali, ngulo gumi biyomi
kowuli yunootoni, ene biyomi telo oonatewong-
gori. Ngundilo ngulo, kootu onindo, Anut kootu
inolo ngu, ene komo kulimi onindo biyomi telo,
ngulo ogingoyingo gumi yowonggori. Ngulo in-
gondudu teyi! Ngungga ngu, Anut yokolo kootu
inolo, ngulo kowuli gumi komo kootusina yow-
eloyi ngulo gaboyi.

7 Ene Anutndo ngu oni nenengo, Lot oningga,
ngu yootoni, ene ma biyomi yelo oonatewolo.
Lotndo oni, ngulo bosebalese damoniye biyomi,
ngulo newende kowuli ingowolo.

8 Yo, ngu oningga ngu, ene oni gome nenengo,
ene oni biyomi ngu kewooloyemo oluwolo. Lot-
ndo suwoo suwoo onilo damoniye biyomi ngu
kenolo, ko nalu bidodomo ngu, ene mandeye
biyomi, ngu ingolo, nguno ngu, ene newende
ogingoyingowolo.

9 Nguno oo bidodo, noole oo elaya ingooteto.
Oni Anut keyootenggoku, ngulo tewootewoo
eneno tunooteteku ngu, Oo Bidodo Sembuli Sem-
bunayi, ngundo ene ngu tewootewoo ngu mete
andangewa. Noolendo gula ngudodo ingoote-
toku, Oo Bidodo Sembuli, ngundo ngu oni biyomi,
ngulo damoniye biyomi ngu, ene kuli kenolo
ingowolo. Ngulo ngu, ene wendangelo, gumi
biyomi wilikoyeloyingo nalunggano nguno, nalu
wenga yunoweloyi ngu sobowoote.

10 Oni gidalega ngu, ene kowuli ulungga
oolengo yowanggo. Ngu oni ngu, ene oo keno-
mayingolo nowoondoye ulu teteku, damoni biy-
omi sugabododo oolengo ngu keyolo, bosebalese
telo, ene ingootoyi, Oo Bidodo Sembuli, ngulo
manggowo ngu kingo oo ngundilo tete. Ene
windawinda telo, enengo ingondudu nangge
keyootenggo. Ene Anutlo Sambono Engel oni,
ngulo ma sosolelo, eneya kootuyisina elo yu-
mooyunootenggo.
11 Anutlo Sambo endemo, Engel oni yanggan-
goye, ngundo etuyeloyingo oni ebe ganagana
biyomi, ngu hamoo oolengo dagayelootenggo. Yo,
hamoo, Sambo endemo Engel oni ngu, ene yang-
gangoye ulungga oolengo, ene Oo Bidodo Sem-
buli doongeyimo, ngulo eneno yosanggaweloyi
mande ma ewanggo.
12 Ngu etuyeloyingo onilo mande ebe ganagana,
ngu nusago goki, ngulo ingonduduye kini
ngundilo. Ene oo ngu ma ingootenggoku, ngulo
koyi telo, mandeni biyomi etenggo. Ngundilo
ngulo, Anutndo, oni ngu yutomukowa. Nusago
goki ngundilo, ene nga melako tunootetoyi,
onindo yodowoolo yutomukootenggoku
ngundilo.
13 Ene damoni biyomi guladilo guladilo teteng-
goku, ngundilo ngulo, Oo Bidodo Sembuli Sem-
bunayi, ngundo enengo damoniye biyomi ngu
wendangelo, ogingoyingo gumi yunowa. Sa
naluno, ene bosebalese damoni biyomi telo, yeya
oo netenggoku, naluno ngu, ene sono kowoo
oowooyingga oolengo nelo, oowali oo oowooy-
ingga netoyi, ngulo, ye oyumo yowonggori. Ngu

ebe ganagana oni, ngundo ngundilo damoni
tewelo, ngu oni oni tetenggo.
14 Enengo doongeye, ngu suwoo suwoo
bosebalese teweloyi, ngulo endeyoweloyi,
ngulo doongetetenggo. Enengo doongeye
ngu, ene damoni biyomi mbumbuwa, ngu ma
yokootenggo. Hamoo oolengo kini. Ene suwoo
suwoo oni nowoondoye yanggango kini ngu
ganaganayelolo ngu yowoosootoyi, ngulo ene
ngudodo damoni biyomi nguno mbumbuwa
tetenggo. Enengo nowoondoye ngu, ene kuli
oni oo kenomayingoweloyi damonimo nguno
kumoowolo. Ngundilo ngulo, Anutndo ngundilo
oni ngu, hamoo oolengo, ngu ogingoyingo
ulungga gumi yunowa.
15 Ngu oni ngu, ene Anutlo oole nenengo ngu,
kuli yokowolo. Ngundilo ngulo, ene oololo kapen-
goyelo oolootenggo. Enengo damoni biyomi ngu,
Belam, Biyo nangoni ngundilo. Ene damoni
biyomi telo, ngulo uliyoweloyimbolo tewolo.
16 Ngundilo ngulo, Anutndo Belam mamanan-
golo tewolo. Belamlo Hos gula oowooyi Donki,
Anutndo yeni, mande elo Belam mamanan-
gowolo. Yo, ngu Donkingga, ngundo oni mang-
gowo ngundilo, ngu oningga ngu mamanangolo,
ngulo damoni biyomi, ngu gosiyowolo.
17 Ngu ebe ganagana oni ngundo, ene oni simoo
baleno ewolo. Noolendo ye hoolooweyelolo
etuyelootooye, ye Anutlo mande damoni ne-
nengo, ngu gome ingolo keyowanggo. Ene
ngundilo elo, ene oo ewonggoku, ngu ma tewolo.
Ngu oni ngu, ene sono mele kuli dikoolo, kingo
meleyi nangge ngundilo. Ene ngu goboole doogo

ulunggado oomootoni, toongelo, sono kini teteku ngundilo. Anutndo ene ende gula yomosiyoyingo, ngu suwoo ooleli biyomi oolengo, nguno ngu, ngundilo oni, ngu ulo, Anut yokolo, yowoko, oluwanggo.

18 Ngu oni ngu, ene kingo meno manggalu telo, hamoo mande nenengo kini ngu elo endeyolo, ko bosebalese teweloyi damoni biyomi, ngulo oni sungo ganaganayelootoyi, ene ngudodo damoni biyomi ngu tetenggo. Nguno ngu, nowoondoye sanggawetoni, ootookoolo, doongeye ulu teweloyi damoni guladilo guladilo goweyemo, ngu tetenggo. Ngu damoningga nguno, ene oni nowoondoyemo hamoo teyingo, oni keda ngu yowoosootoyi, ene ataga, ene oololo, ngu damoni biyomingga ngu ko keyelolootenggo.

19 Ngu ebe ganagana oni, ngundo oni simoo bale mande ebe ganagana, elo ewonggo. Yengo ingonduduye nangge keyoyi. Etoyi, ene oo damoni biyomi melako ngano oolooteku, ngundo ngu, ebe ganagana oni ngu soboyeloote. Ndawu damoninggado ye soboyelootoni, ye ngu newendemo ootoolo, ye ngulo kingo sulena oni telo oolootenggo.

20 Kuli ene nowoondoye yowoolengolo, ene noolengo Oo Bidodo Sembuli Sembunayi, Yesus Kristus, noolengo yoyoweloyi oningga, nguno nowoondoye hamoo tewolo. Ngulo ngu, ene melako ngano, ene damoni biyomi kootu inowolo. Ene ataga, Yesuslo damoni gome, ngu kootu inolo, ko damoni biyomingga, ngu ko tetenggo. Koletelo ngu, ene damoni biyomi teyingo ngu woologongolo, ene biyomi olu-

wonggo. Ene kootusina ko oololo, damoni biyomi teyingo, ngu ko woologongolo ngu, asa, ene biyomi oolengo oluwa.

21 Ngu oni, ene Anutno newende hamoo ma telo ngu, ngu hamoo biyomi. Ene oni Anutno newende hamoo telo, ngunonggo, ene kootu inolo, ene mbumbuwa ko teteku ngu, asa, ngu hamoo biyomi oolengo.

22 Ngu damoningga, ngu eneno tunootewolo. Ngungga ngu, hamoo mande ngandilo: sebo mindelo yokowaku ngu, ene ko oololo newalo ewolo. Mande gula ngudodo ngandilo ete. Bo ngu, ene kuli sono gemulo yokolo ngu, ene ko oololo, mela nogolu biyomi oolengo, ngu ko gemulo oolootelo ewolo. Ngu ebe ganagana oni ngu, ene ngundilolo ewolo.

3

Hamoo Oolengo Oo Bidodo Sembuli Ngu Ko Ombuwa

1 Ye Kristen dobooguline oolengo, nga so uyingga nga, ngu so uyi, elayagaku nakangolo ngu, no ye yunooteno. Nga so uyi ngano ngu, nondo yengo nowoondoye yokutuwoolo ngu, yengo ingonduduye yoonenengootoyiga, metemi tunooteni, elo ngulo nakangooteno. Ngulo ngu, ye mande ngu ko ingonduduwoolo oluwanggo.

2 Nondo ngu, yendo ngandiya ingoyi elo ingooteno. Oo kootusina tunooteweloyi, ngulo ye ngu ingondudu teyi! Nga ngu, Anutlo ingondudu eyingo oni kundingiyi, ngundo kuli yootunolo

ewonggo. Oo Bidodo Sembuli, noole ko yoyoweloyi oni, ngundo ngudodo, nga enengo ko ombuweloyi mande Aposel oni manggoyemonggo kuli yunootoyi, ingowonggo. Ngu ngudodo ye komo ngulo ingondudu teyi!

3 Koleteya ngu, ye komo nga ingoyago nalu sosowoomo ngu, oni kootuyisina yumooyunolo, mande eyingo oni ngu ombulo, enengo ingonduduye biyomi ngu keyolo, ene Yesus ko ombuweloyi ngulo yumooyinolo ewanggo.

4 Ene Yesus ko ombuweloyi kuli eyingo ngu, ene ko ombuwa bine? Ariya, ene ndano ooloote? Ene ngano kini. Kulimi osisambaye kumootoyi meleyelowonggori. Enengo biye, ngu ko keda oolootenggo bine? Ataga, nga oo bidodo kulimimonggo, Anutndo oo yeyingo, ngundilo oodoni, ombulo ataga nga. Ngungga ngu ebe ganagana oni ngundo ngundilo ewolo.

5 Ene mande ngundilo ewonggoku, ngu hamoo kini. Anutndo oo kuli yeyingo ngu, ene mete yowoolengolo, gula yewolo. Ngu ebe ganagana etuyeloyingo oni ngundo gome ingowonggoku, ene mande hamoo unggalanggala telo, ataga, ene oo ngu ingowelo yokootenggo. Kuli kulimi oolengo, Anutndo etoni, sambo ko mela tunootewolo. Yo, etoni, mela ngundo sono newendemonggo tunootewolo. Anutndo ngundilo telo, sono wesosoowoolo, mela tetoni, tunootewolo.

6 Ko ngudodo, kootusina naluno ngu, Anutndo etoni, sono ngundo mela bidodomo, sono tuwi telo, ngundo oo bidodo yombuliyowolo.

7 Yo, Anutndo kuli etoni, ngu oo ngu tunootewolo. Ngundilo nangge, ene mande gula ngu-

dodo etoni, sambo ko mela, ngano oolooteku ngu
ngundilo oode, yade oololo wilikoweloyi naluno,
ngu kinitemukowa. Ngu naluno nguno, Anutndo
sambo mela kuli yewolo. Ataga, kenootetoku, nga
ngu demukootoni, ko oni, ene kootuyinootenggoku, ngu wilikoyelootoni oonatewanggo.
8 Ene, ye Kristen dobooguline, nga oo nga gula
ye komo ma ingolo yokowelo. Oo Bidodo Sembuli
Sembunayi, doongeyimo ngu, ngu ngandilo: Nalu
gulanangge ngu ene ingootoni, 1,000 mooma
ngundilo tete. 1,000 mooma ngu enendo ingootoni, sa nalu gulanangge ngundilo. Enengo sa
ngu noolengo sa ngundilo kini.
9 Oo Bidodo Sembuli Sembunayi, ngundo
mande gulanangge elo gosiyolo ngu, ene ko
oolengo ma tewa. Oni gidalegado ene ko
tewelo ingondudu telo, ene ko oolengo tetenggoku, ngundilo kini. Kini, nalu logoyimo
ewoku, tunootetoni ngu, ngu naluno nguno, ene
komo ko ombuwa! Ene ataga ene oni simoo
bale soboyelootoni, nowoondoye yowoolengolo,
eneno hamoo teweloyim, ngulo soboyeloote.
Anutndo oni oonateyilo ma ingoote. Ngundilo
ngulo, ene soboyeloote.

Sambo Mela Nga Ngu Kinitewali

10 Ene Oo Bidodo Sembuli, ngundo ko ombuweloyi, naluningga ngu, yakaka onindo suwoono tolige ombutenggoku ngundilo. Noolendo
yakaka oni ombuweloyi nalu, noole ma ingootetoku, ngundilo nangge, Oo Bidodo Sembuli ko
ombuweloyi naluni, ngu ma ingooteto. Ngu
nalunggano nguno ngu, sambo pokomelo ngguyi

ulungga ulo, nggolongelo ombuwa. Ngulo sa, kombo, dootu ngu bidodo de delo, ngundo demukootoni kinitewa. Melako ngano, oo bidodo yetoni, oolootenggoku, ngu oo ngu bidodo de delo, ngundo demukowa.

11 Yo, ngu oo ngu bidodo, Anutndo komo temukowa. Ene oo tewelo ewoku, ngu hamoo tetoni ngu, asa, ene ye ngu komo ndatelo telo oluwanggo? Ye ngu komo damoni gome nenengo, nguno oolouya ombuya teya, ye oo bidodo teweloyi, ngulo Anut oowooyi bingami okooyi.

12 Ye komo Yesus ko ombuweloyi nalungga, Anutndo nalungga sunggi yewoku, ngulo hahangeya sobowooyi. Ndatelo ngulo, ngu naluno nguno nangge sambo delo kinitetoni, de gookingo oolengo, ngundo ngu bidodo demukolo, yowoolengolo sonoyi yemukowa.

13 Ene Anutndo kuli eyingo, ene sambo keda, mela ngudodo keda ko yeni tunootewalilo ewolo. Ngu musiyo keda nguno, oni simoo bale bidodo, Anutno nowoondoye hamoo telo, damoni nenengo nangge nguno telo oluwanggo. Noole ngu ooga ngu nangge sobowoowato.

Noole Komo Ingondale Oolengo Telogo, Ulungga Oo Bidodo Sembuli Sembunayi, Ngu Sobowoowato

14 Ariya, ye Kristen dobooguline, yendo nga ooga ngalo sobowoolo oolootenggo. Ye komo ko yanggango teya, gome nenengo oliyi. Oo biyomi gulalo, yengo nowoondoye yeyi ma biyomi yewelo. Ye komo Anutdodo nowoondoye goboolo

siyelo oodoyi, Anutndo kootusina ye ngundilo
gome oodoyi yeyololuwa.
15 Oo Bidodo Sembuli, ngundo ngu ene noole
oolengo soboyeloloote. Ndawugalo ngulo, ye
komo enendo ko yoyoweloyi ngu damoni ngu
gome ingoyilo ingoote. Anutndo ene kuli in-
goyingo gome ngu, noolengo doboonayi oolengo,
Pol inowolo. Nga mande damoni ngandilo nakan-
golo, ye yunowonggori.
16 Yo, enengo so uyi nakangowoku bidodo
ngu, ene nga oo ngalo nangge, elo nakangoote.
Ngu hamoo, so uyi nakangowoku nguno, mande
gidalega ngu tunoo oolengo ma tunootewolo.
Ngu oo ngu etuyeloyingo oni ebe ganagana,
ngu ingonduduye kini telo, Anut doongeyimo,
enengo endeyoyingo, ngu nenengo kini, ngundo
ngu, Pollo mandeni nenengo nakangowoku, ngu
yowoolengolo, ngu damoni nenengo yombuliy-
owolo. Ene ngundilo telo, ko Anutlo mande
gidalega ngudodo, enengo bukno oolooteku, ngu
yombuliyootenggo. Ngulo ngu, ene oonate-
wanggo.
17 Ariya, ye Kristen dobooguline oolengo,
ye ngu kuli ingowonggo. Nga oo nga koo-
tusina tunooteweloyi, ngalo ye kuli ingowong-
gori. Ngundilo ngulo, ye komo ngulo ingondale
teyi! Kinitetoni, ngu mande hamoo andangelo
yokootenggoku, ngulo ebe ganagana oni, ngundo
ye ganayelootoyi, ngulo ye ingonduduye bulibali
telo, yanggango ma ootoolo, tewootewoono sole-
wanggo.
18 Ye ngu, Oo Bidodo Sembuli Sembunayi,
ngulo sumangeni, ko noolengo ko yoyoyingo oni,

Yesus Kristus, ngu ye ingootenggokungga ngudodo oliyi. Ngundilo tetoyi ngu, Kristus, yengo nowoondoyi telo, sumange ulungga yunolo, yade oololo, ulungga oolengo tunootewa. Ye nguno ngu, Kristuslo gome oolengo ingololuwanggo. Yesuslo nangge, noole enengo oowooyi bingami okoowato. Yo, noole ataga, ene oowooyi bingami okoolo, yade yade oololo, sugi sugi oluwatoku, noole ngulo ingowelo. Ngu oo ngulo, no Anutno yeya, ngundilo yemboongewonowo. Ngu hamoo.

Anutlo Sumange Mande Keda
The New Testament in the Karo Dialect of the Rawa Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Karo long Niugini

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karo (Rawa) (Rawa)

Dialect: Karo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
7f046ea9-a034-5c64-a5df-39d92fed8ae7